

T9
2021

TESTOVÁ
FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl
a 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom

KÓD
TESTU

T9 2021

1155

Milé žiačky, milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Test sa skladá z 2 častí a 30 testových úloh.

Test obsahuje časti:

- počúvanie s porozumením,
- čítanie s porozumením, jazyková a literárna komunikácia.

V teste nájdete 2 typy úloh:

- úlohy s výberom odpovede z možností A, B, C, D, z ktorých je vždy iba jedna správna,
- úlohy s tvorbou krátkej odpovede.

Svoje odpovede zapisujte priamo do testu. Do odpoved'ového hárka zapisujte odpovede až vtedy, keď ste presvedčení, že ich už nebudete meniť.

Píšte čitateľne, rozlišujte malé a veľké písmená abecedy. Odpovedajte presne na zadanie úlohy.

Pri riešení úloh 01 – 24 vychádzajte vždy z ukážky, na ktorú sa vzťahujú.

Ak je v zadaní úlohy inštrukcia „vypíš“, odpoveď musí byť zapísaná pravopisne aj gramaticky správne.

Hodnotené budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom.

Pracujte sústredene a každú úlohu si pozorne prečítajte.

Na vypracovanie testu máte 70 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. ČASŤ – POČÚVANIE S POROZUMENÍM

Táto časť testu sa skladá z dvoch nahrávok. Každú nahrávku si vypočuješ dvakrát. Počas počúvania si zapisuj svoje odpovede priamo do testu. Následne ich prepíš do odpovedového hárka. Prvý gong znamená začiatok riešenia úloh a druhý gong znamená koniec.

1. nahrávka: Každý horár by mal chovať aj včely

Na nahrávku sa vzťahujú úlohy 01 – 05

V úlohách **01**, **03** a **05** vyber správnu odpoveď. Vždy je správna **iba jedna** z možností.

V úlohách **02** a **04** doplň krátku odpoveď.

Teraz máš 2 minúty na prečítanie úloh 01 – 05.

01. Z nahrávky vyplýva, že med

- A** nemá priaznivý vplyv na ľudský organizmus.
- B** je považovaný za prírodné liečivo.
- C** sa odporúča konzumovať výlučne v zime.
- D** sa vyrába z propolisu.

02. Napiš číslom, koľko včelích rodín má v súčasnosti Viktor Vlčko.

_____

03. Ktoré tvrdenie o Viktorovi Vlčkovi vyplýva z nahrávky?

- A** Mal vždy na starosti viaceré včelie rodiny.
- B** Jeho otec sa venuje vytáčaniu medu.
- C** Popri včelárstve sa venuje aj horárstvu.
- D** Prvé včely mal ako 19-ročný.

04. Výrok „každý lesník by mal chovať aj včely“

je stará ľudová _____ .

05. Viktor Vlčko

- A** pripravuje najmä zmiešaný med.
- B** predáva med v obchodnom reťazci.
- C** nemá svojich stálych zákazníkov.
- D** zbiera okrem medu aj peľ.

2. nahrávka: Ján Babarík: Chlapec a vlk

Na nahrávku sa vzťahujú úlohy 06 – 10

V úlohách **06**, **08** a **10** vyber správnu odpoveď. Vždy je správna **iba jedna** z možností.

V úlohách **07** a **09** doplň krátku odpoveď.

Teraz máš 2 minúty na prečítanie úloh 06 – 10.

06. Ktorá informácia o dedovi Krošlákovi je na základe nahrávky pravdivá?

- A** Pred začiatkom rozprávania si odložil klobúk.
- B** Hovoril o udalosti, ktorá sa stala v jeho mladosti.
- C** Obaja jeho rodičia pracovali v neďalekej bani.
- D** Chodieval do lesa často, avšak vždy len sám.

07. Doplň vetu podľa nahrávky tak, aby bola pravdivá.

Túlanie sa po lese a prechádzky mal dedo Krošlák veľmi rád,

to bol jeho _____.

08. Dedo Krošlák

- A** je učiteľom základnej školy.
- B** je bývalým žiakom školy.
- C** rozprával deťom príbeh počas vyučovania.
- D** rozprával deťom príbeh po vyučovaní.

09. Ktoré zviera spadlo do vyschnutej studne?

_____

10. Z nahrávky vyplýva, že dedo Krošlák

- A** rozprával o svojich zážitkoch veľmi nudne.
- B** spolu s rodičmi natrafil na studňu v lese.
- C** pravidelne s kamarátmi čistil starú studňu.
- D** sa rozhodol vyľakanému zvieratú pomôcť.

Ukážka 1

Daniel Hevier
Môj kôň

Moja túžba sa dlho volala kôň. Celé detstvo som túžil po koňovi. Vidieť ho, dotýkať sa ho, hladkať ho, sedieť na ňom. Sníval som o ňom s otvorenými i zatvorenými očami, večer pred spaním som si predstavoval, že sedím na koni, že moje detské nohy sú dva koníky, ktoré cválajú so mnou nocou.

A potom som sa dostal ku koňom na dosah. Bol som na prázdninách u tety v Topoľčiankach. Trpel som – ako kôň. Pretože tam kone jazdili po mestečku ako mestská doprava. Kone sa tam vyskytovali v takom množstve ako nikde inde na Slovensku.

Skončili prázdniny a vrátili sme sa do škôl. Nevieť ako dnes, ale v čase mojej povinnej školskej dochádzky nám učitelia hneď na začiatku školského roku dávali sloh na tému Môj najkrajší zážitok z prázdnin.

Opísal som, ako som bol v žrebčinci v Topoľčiankach, ako som túžil jazdiť na koni, ako sa nakoniec moja túžba splnila... Podrobne som opísal, ako som dosadol do sedla, ako sa kôň pohol, ako som sa držal hrivy, aké to bolo nádherné.

Na koni som dodnes nesedel.

Všetko som si vymyslel. Ten sloh, to bola moja prvá rozprávka, vytvorená z túžby a snívania. Vtedy som o tom nevedel nič, ale práve som imagináciou porazil skutočnosť. Už nebolo dôležité, ako sa to odohralo naozaj – mal som kľúčik, ktorý mi odomkol iné krajiny.

Slovník

imaginácia – predstavivosť, fantázia

Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 11 – 17

11. Z ukážky vyplýva, že rozprávač

- A vždy chcel mať koňa.
- B už odmalička rád jazdil na koni.
- C dostal od tety týždenný pobyt v tábore.
- D využíval kone na prepravu v rámci Topoľčianok.

12. Ktoré tvrdenie o chlapcovi je pravdivé?

- A Mal menší úraz, keď spadol zo sedla.
- B Cez prázdniny pracoval ako brigádnik v žrebčine.
- C Napísal sloh o svojom skutočnom zážitku z prázdnin.
- D O jazde na živom koni vždy len sníval.

13. V ktorej možnosti sa nachádza správne vysvetlenie posledného odseku ukážky?

- A Ak chceme poraziť skutočnosť, musíme si niečo veľmi želať.
- B Prostredníctvom fantázie sa vie človek dostať kamkoľvek.
- C Pomocou skutočného kľúča odomkneš čokoľvek.
- D Keď máš kľúče, nie je dôležité, ako si ich získal.

14. Akým spôsobom je utvorená príslovka *dlho*?

- A príponou z prídavného mena
- B príponou z podstatného mena
- C predponou z prídavného mena
- D predponou z podstatného mena

15. V ktorej možnosti sa nachádza prirovnanie?

- A Moja túžba sa dlho volala kôň.
- B Predstavoval som si, že moje nohy sú dva koníky.
- C Trpel som ako kôň.
- D Opísal som, ako som túžil jazdiť na koni.

16. Z posledného odseku vypíš zdrobneninu.

_____

17. Napíš prvý stupeň prídavného mena *najkrajší*.

_____

Ukážka 2

Rakúsko – krajina valčika, zámkov a divokých parkov

Kde ho nájdeš – je to náš sused. Podľa toho, odkiaľ si, môžeš do Rakúska zájsť dokonca pešo, na bicykli, na lodi, autom či vlakom.

Aké je veľké – je takmer dvakrát také veľké ako naše Slovensko, má 83 850 kilometrov štvorcových. Je to štvrtá najväčšia krajina v strednej Európe.

Býva tu – vyše 8 miliónov obyvateľov, čo je o tri milióny viac ako u nás.

Hlavné mesto – Viedeň, žije tu približne jedna štvrtina Rakúšanov. Leží na rieke Dunaj.

Úradný jazyk – nemecký jazyk.

Kde sa vzalo povinné vstávanie?

Určite vieš, že deti musia každé ráno vstávať a ísť do školy učiť sa čítať, písať, počítať, to vymysleli práve v Rakúsku. Uhorská kráľovná Mária Terézia zaviedla v roku 1774 povinnú školu pre deti od 6 do 12 rokov. Dokonca aj pre dievčatá, ktoré to dovtedy vôbec nemali dovolené.

Učia sa aj v sobotu...

Vyučovanie trvá do druhej hodiny popoludní. Na mnohých školách prebieha dokonca aj v sobotu.

Vymysleli šijací stroj aj valčík...

U našich rakúskych susedov vzniklo mnoho ďalších úžasných vecí, ktoré obdivuje celý svet. Odtiaľto pochádza napríklad šijací stroj, viedenský valčík, Sacherova torta alebo aj ovocné cukríky PEZ. Narodilo sa tu veľa svetoznámych hudobných skladateľov, ako je Haydn, Beethoven, Strauss, Mozart.

Určite ochutnaj...

Všeobecne by sa mohlo Rakúsko, no najmä Viedeň, nazvať kráľovstvom sladkostí. Známe sú najmä Mozartove gule s marcipánom a Sacherova torta.

Čo by si mal/-a vidieť?

Určite zábavný park Prater vo Viedni, rozprávkový park neďaleko jazera Neusiedler, ale aj viedenskú ZOO – Tiergarten Schönbrunn. Je to dokonca najstaršia zoologická záhrada na svete.

Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 18 – 24

18. Z ukážky vyplýva, že

- A** povinná školská dochádzka bola zavedená v Rakúsku.
- B** deti musia povinne chodiť do školy od 17. storočia.
- C** dievčatá nemuseli chodiť popoludní do školy.
- D** zo žien išla ako prvá do školy Mária Terézia.

19. Rakúsko je vo svete známe

- A zostrojením parného stroja.
- B Sacherovým valčíkom.
- C cukríkmi s ovocnou príchuťou.
- D najväčšou ZOO v Európe.

20. Ktoré tvrdenie o Rakúsku nie je podľa ukážky pravdivé?

- A Slovensko je od neho väčšie.
- B Štvrtina obyvateľov Rakúska býva v hlavnom meste.
- C Do hlavného mesta môžeme cestovať aj po Dunaji.
- D Väčšina obyvateľov rozpráva po nemecky.

21. Ktoré meno sa vo svete spája nielen s hudbou, ale aj so sladkou pochúťkou?

- A Sacher
- B Beethoven
- C Strauss
- D Mozart

22. V ktorej možnosti sa nachádza sloveso s nasledujúcimi gramatickými kategóriami?

2. osoba, jednotné číslo, prítomný čas, rozkazovací spôsob

- A nájdeš
- B musia
- C ochutnaj
- D mal by si

23. Na základe ukážky napíš pravopisne správne v tvare nominatívu jednotného čísla, ako sa nazýva obyvateľ Rakúska.

_____

24. Vypíš z nasledujúcej časti ukážky opačný význam slova *zakázané*.

Kde sa vzalo povinné vstávanie?

Určite vieš, že deti musia každé ráno vstávať a ísť do školy učiť sa čítať, písať, počítať, to vymysleli práve v Rakúsku. Uhorská kráľovná Mária Terézia zaviedla v roku 1774 povinnú školu pre deti od 6 do 12 rokov. Dokonca aj pre dievčatá. Tie to dovtedy vôbec nemali dovolené.

_____

Úlohy 25 – 30

25. V ktorej možnosti sa nachádza správna skupina písmen chýbajúcich v nasledujúcej vete?

Bratislavsk_ hrad je jedinečná stavba a v_razne sa l_ši od t_pických _lovenských hradov.

- A y, í, ý, i, S
- B ý, ý, í, y, s
- C ý, í, ý, i, S
- D y, ý, í, y, s

26. V ktorej možnosti nie je napísaná číslovka v gramaticky správnom tvare?

- A Podarilo sa im naplniť iba jedno vrece.
- B Starká nám upiekla dva torty.
- C Po štyroch minútach odišiel preč.
- D Jazero je od nás vzdialené päť kilometrov.

27. Podčiarknuté slovné spojenie v nasledujúcej vete napíš v nominatívne množného čísla.

Krása oravských hôr a dolín očará nielen vysokohorských turistov, ale aj starších ľudí tichým prostredím a nenáročnými túrami.

_____

28. Z nasledujúcej vety vypíš slovo, v ktorom nastáva vo výslovnosti spodobovanie.

Stratil som oblíbenú ceruzku.

_____

29. V ktorej z uvedených viet je podmet vyjadrený?

- A Gotický kostolík stojí na hradnom brale.
- B Po obode celého ihriska vysadili stromy.
- C Z očí som mu vyčítala strach a beznádej.
- D Neprišiel pre nedostatok času ani dnes.

30. Ako sa nazýva nasledujúci výrok?

Ak je v apríli krásne, čiste, bude máj neprijemný iste.

- A** príslovie
- B** porekadlo
- C** pranostika
- D** prirovnanie

KONIEC TESTU

Použitá literatúra

Babarík, J.: Chlapec a vlk. In: *Skejťácke tenisky*. Bratislava: Perfekt, 2013, s. 57 – 58. ISBN 978-80-8046-611-4.

Hrdinová, E.: Rakúsko. In: *Zornička*. Bratislava: ORBIS IN, s. r. o., 2019, jún, s. 16 – 17. ISSN 0139-8962.

Dostupné na: <https://www.produkty.gemer-malohont.sk/kazdy-horar-by-mal-aj-vcelarit/> [cit. 11-10-2019].

Dostupné na: http://www.bibiana.sk/sites/default/files/sites/default/files/digital_archive/rocnikviii_3_2001.pdf [cit. 11-10-2019].

Z didaktických dôvodov boli texty upravené.